

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH (NR 253)

z dnia 10 października 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 253)

10 października 2013 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym i niektórych innych ustaw (druk nr 992).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Dominik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Arkadiusz Famirski** zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, **Robert Jagiełło** doradca w Departamencie Systemu Finansowego Narodowego Banku Polskiego, **Jerzy Bańka** wiceprezes Związku Banków Polskich wraz ze współpracownikami, **Bartosz Kostur** główny specjalista w Wydziale Usług Finansowych Departamentu Polityki Konsumenckiej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz lobbysta **Andrzej Dobrzyniecki** – Dobrzyniecki&Partners Law Office Limited Liability Partnership.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Michał Nowak**, **Anna Woźniak**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Dorota Rutkowska-Skwara**, **Elżbieta Witczak-Bielecka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum.

Witam wszystkich uczestników naszego posiedzenia. Bardzo proszę o zajmowanie miejsc. Witam naszych gości. W posiedzeniu uczestniczy przedstawiciel rządu, pan minister Jacek Dominik podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Witam, panie ministrze. Witam także pańskie koleżanki i kolegów.

Porządek dzisiejszego posiedzenia ... Bardzo proszę o ciszę, proszę o ciszę. Nie wiem, czy państwo mnie słyszeli – prosiłem o ciszę, ale nie wszyscy słyszeli. Proszę o ciszę, bo nie mogę zacząć. Proszę słuchać ze zrozumieniem. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym i niektórych innych ustaw (druk nr 992). Czy są uwagi do porządku dnia? Nie widzę.

Wobec niewniesienia uwag stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Przystępujemy zatem do jego realizacji.

Chciałbym przypomnieć Wysokiej Komisji, że Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2013 r. skierowała poselski projekt ustawy zawarty w druku nr 992 do podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych. Informuję, że podkomisja zakończyła pracę w dniu 28 sierpnia bieżącego roku i przedłożyła sprawozdanie. Sprawozdanie podkomisji jest dostępne w systemie elektronicznym. Wszyscy członkowie mogli się z tym sprawozdaniem zapoznać.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji. Chciałbym poprosić przewodniczącego podkomisji, pana posła Janczyka o zreferowanie prac podkomisji. Proszę bardzo, panie przewodniczący.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni goście, mam zaszczyt w imieniu podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych przedstawić

sprawozdanie z pracy podkomisji dotyczące druku nr 992 – projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym i niektórych innych ustaw.

Trzeba przyznać, że obszar, którego dotyczy projektowana nowela, jest obszarem bardzo złożonym i jakiegokolwiek zmiany wprowadzane w tej dziedzinie powodują znaczne przesunięcie środka ciężkości w podziale rynku pomiędzy instytucjami, które operują w tym zakresie. Jak wnioskodawcy podkreślali, inspiracją do rozpoczęcia rozmowy na temat noweli tego obszaru była sprawa, która odbiła się bardzo głośnym echem również w pracy i w informacji, którą przedstawiał tutaj rząd w parlamencie po aferze Amber Gold. Na rynku nieregulowanym usług finansowych stwierdzono działanie instytucji, które wykorzystywały zaufanie naszych obywateli do instytucji finansowych w sposób daleko idący. Wiemy dokładnie, czym to się skończyło.

W ambitnym zamiarze, w założeniach, przedłożony Sejmowi projekt i skierowany do pracy w podkomisji dotyczy tego obszaru, można powiedzieć, w wybranym zakresie i nie reguluje całościowo wszystkich dylematów, bo o taki projekt zapewne byłoby trudno. Jeśli już miałby być szerszy, to wydaje się, że jednak powinien zostać przygotowany przez stronę rządową, przez Ministra Finansów. Ciągłe czekamy na taki projekt. Przypomnę, że niedawno na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych omawialiśmy właśnie ten temat.

Projekt, który został przygotowany przez grupę posłów Polskiego Stronnictwa Ludowego, dotyczy tego obszaru i dotyczy go w taki sposób, że głównie pochyła się nad częścią tego segmentu i opisuje zasady i obowiązki podmiotów, które pragną udzielać kredytów i pożyczek. Wprowadza istotne i zasadnicze zmiany do ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym i niektórych ustaw. One sprowadzają się do tego, że (wymieniam te podstawowe) nakłada nowe obowiązki na Komisję Nadzoru Finansowego w zakresie informacji o podmiotach, które w tym segmencie operują, dostępnej publicznie. Temu właśnie poświęcona była praca podkomisji – analizie jakby tego obszaru. Inne ważne elementy (pragnę wymienić jeszcze tylko trzy) to między innymi nowe definicje dotyczące obowiązku i konieczności badania zdolności kredytowej w szerszym zakresie niż do tej pory, przeciwstawnie do obowiązującego w tym segmencie badania ryzyka kredytowego. Te sformułowania budziły tutaj szereg wątpliwości. One tak naprawdę podzieliły segment tego rynku wobec instytucji finansowych, które na nim operują, w sposób daleko idący, jeśli ta nowela zostanie przyjęta.

Były też dwie próby doposażenia rynku i obszaru tych umów cywilnoprawnych, które są zawierane między klientem a instytucjami, na przykład konieczność udostępniania każdorazowo informacji w umowie o tym, czy dany podmiot, który świadczy usługę, jest objęty nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego czy nie. Ta informacja w toku prac podkomisji stałej, te propozycje zmian zostały jakby odsunięte w głosowaniu. Druga sprawa, która też po długotrwałych dyskusjach i po przedstawieniu licznych argumentów została wyłączona z tego projektu, to jest kwestia udostępniania informacji przez klienta pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody na udostępnienie tych informacji. Tutaj były duże opory ze strony Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych i jego przedstawicieli, że jest to daleko idąca ingerencja w zasady obowiązujące na tym polu, szczególnie w kontekście tajemnicy bankowej.

Jedyna poprawka, jaką zgłoszono do tego projektu, została przedstawiona przez Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska zgłosiła poprawkę, która usystematyzowała jakby całość dyskusji dotyczącej obowiązków i praw Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie zamieszczania informacji o podmiotach operujących w tym segmencie. Ostatecznie wydyskutowano, że bez generowania dodatkowych wyższych kosztów te informacje powinny być zamieszczane w trybie publikacji na stronach internetowych, bo były tutaj daleko idące inne pomysły, łącznie z reklamowymi. Poprawka do art. 1 została sformułowana i została przyjęta większością głosów na posiedzeniu podkomisji.

Jeśli chodzi o całość tego dokumentu, podkomisja, pracując na trzech posiedzeniach – 3 kwietnia, 24 lipca i 27 sierpnia, nie uzyskała jednomyślności w ocenie tego projektu, ale w głosowaniu: 6 za i 3 przeciw, ten dokument przyjęła i w związku z tym zostało

również sporządzone sprawozdanie podkomisji, które tutaj starałem się omówić w telegraficznym skrócie.

Bardzo serdecznie dziękuję wszystkim paniom i panom posłom oraz osobom zainteresowanym, które brały udział w tej dyskusji i za pracę nad tym projektem. Dziękuję bardzo.

Tyle z mojej strony, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. W takim razie przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia sprawozdania podkomisji.

Chciałbym poinformować, że w naszym posiedzeniu w charakterze gościa bierze również udział pan Jerzy Bańka wiceprezes Związku Banków Polskich. Witam, panie prezesie.

Mamy zatem sprawozdanie, które obejmuje pięć artykułów. Przy czym w art. 1, który jest dość obszerny, mamy trzy zmiany. Proponuję rozpatrzyć zmiany w art. 1 a potem artykuły pozostałe.

Pierwsze pytanie. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę uwag. Czy jest sprzeciw, abyśmy przyjęli tytuł ustawy w zaproponowanym brzmieniu? Też nie widzę.

Stwierdzam, że przyjęliśmy tytuł. Czy mogę prosić o ciszę. Bardzo proszę o spokój, szanowni państwo.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 1. Zmiana 1. Może zanim, rzeczywiście, przejdę do szczegółowego rozpatrzenia poszczególnych fragmentów projektu ustawy, poproszę pana ministra Dominika o przedstawienie w kilku słowach opinii rządu na temat całości tego aktu prawnego.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Dominik:

Dziękuję, panie przewodniczący. Chodzi o sprawozdanie czy całość aktu prawnego?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Chodzi o sprawozdanie.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Sprawozdanie?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, generalnie rząd przychylnie odnosi się do zaproponowanych poprawek, które są przedstawione w tym sprawozdaniu podkomisji. Mielibyśmy tylko jedną sugestię dotyczącą art. 4. W naszej ocenie zaproponowana zmiana ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Przy art. 4 poproszę pana o opinię. Najpierw chciałem uzyskać opinię na temat całości tego dokumentu.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Natomiast jeżeli chodzi o wszystkie zaproponowane poprawki, to są one zbieżne z intencjami rządu. Rząd wyraża się pozytywnie w sprawie tych zaproponowanych zmian.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo za opinię na tym etapie. A zatem zmiana 1. w art. 1. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia zmiany 1. w art. 1? Chciałbym od razu zastrzec, że mamy już zgłoszone tutaj poprawki w tej fazie dyskusji. Poprawki zgłosiła pani przewodnicząca Skowrońska i pan przewodniczący Łopata. Proszę państwa przewodniczących, żeby zgłosili te poprawki w odpowiednim momencie omawiania tego dokumentu.

Przyjęliśmy zmianę 1. w art. 1.

Zmiana 2. Czy jest sprzeciw? Patrząc również w stronę Biura Legislacyjnego z uprzejmą prośbą: gdyby były uwagi, proszę podnosić rękę. Nie ma sprzeciwu wobec zmiany 2.

Przyjeliśmy zmianę 2.

I zmiana 3. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu. Dziękuję.

Przyjeliśmy zmianę 3.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 2 albo uwagi? Bardzo proszę, pan poseł Janczyk.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Panie przewodniczący, jest sprzeciw. Prosilibyśmy o głosowanie w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Jest sprzeciw wobec art. 2. Przystępujemy zatem do głosowania. Bardzo proszę sekretariat o pomoc. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 2, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

15 głosów za, nikt nie był przeciw, 7 osób się wstrzymało. Stwierdzam, że Komisja większością głosów przyjęła art. 2.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 3. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 3? Jest sprzeciw, zatem będziemy głosować również art. 3. Poproszę sekretariat o przeliczenie głosów. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 3? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

15 głosów za, nikt nie był przeciw, 8 głosów wstrzymujących. Stwierdzam, że Komisja większością głosów przyjęła art. 3.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 4, w którym zawarte są dwie zmiany. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Elżbieta Witczak-Bielecka:

Chcieliśmy zasignalizować, że po art. 3 powinien się znaleźć nowy art. 3a. On dotyczy zmiany ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Tam konieczna jest zmiana art. 26 ust. 4.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Tę poprawkę chce zgłosić pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Stosownie do przeprowadzonej, panie przewodniczący, dyskusji na posiedzeniu podkomisji dotyczącej przechowywania informacji oraz do uwag przedstawionych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych potrzebne jest wprowadzenie wyjątku dotyczącego przechowywania danych.

I tak, chciałbym zaproponować, aby wprowadzić art. 3a, aby w ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczej w art. 27 nadać nowe brzmienie ust. 4, że tego terminu dziewięćdziesięciodniowego dla przechowywania informacji gospodarczych nie stosuje się w przypadku instytucji, które są obowiązane ustawowo do oceny ryzyka kredytowego lub ryzyka operacyjnego. Jest to rzecz, którą instytucje, które są obowiązane dokonywać tej oceny zdolności kredytowej lub ryzyka operacyjnego, muszą przechowywać w okresie dłuższym niż dziewięćdziesięciodniowym a zatem – przez cały okres finansowania bądź pozostawiania w stosunku prawnym podmiotu, który zaciągał zobowiązanie w takiej instytucji. W związku z tym poprawka zmierza do tego, aby tego terminu dziewięćdziesięciodniowego przechowywania informacji w stosunku do tych instytucji nie stosować.

Jest to realizacja sugestii przedstawionej w dyskusji na posiedzeniu podkomisji przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. A w jakiej części tego aktu prawnego albo innego jest powiedziane, że te organy ustawowo obowiązane do oceny zdolności kredytowej i ryzyka trzymają te dokumenty dłużej niż 90 dni? Jest taka regulacja?

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Myślę, że na to pytanie odpowie ministerstwo bądź Biuro Legislacyjne. Jestem również w stanie odpowiedzieć, ale myślę, że biuro zrobi to lepiej.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bo jeżeli mamy wyłączenie tych instytucji spod obowiązku trzymania dokumentów przez 90 dni, to rozumiem, że chodzi o to, żeby one trzymały je dłużej i, że jest jakiś inny przepis, który je zobowiązuje do tego. Bardzo proszę, pani mecenas.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Panie przewodniczący, art. 26 ust. 1 mówi tyle, że podmiot, który otrzymał informacje gospodarcze od Biura, jest obowiązany usunąć je w terminie 90 dni od dnia otrzymania, natomiast ust. 4 mówił, że przepisu ust. 1 nie stosuje się do instytucji ustawowo obowiązanych do oceny ryzyka kredytowego, czyli tutaj ta zmiana polegałaby tylko na zmianie terminologii, aby nie doszło do sytuacji, w której nie będziemy mogli uwzględnić oceny zdolności kredytowej.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Rozumiem. Teraz rozumiem wyłączenie z obowiązku pozbywania się tych danych po upływie 90 dni. Panie ministrze, jaka jest pańska opinia, jeśli chodzi o tę poprawkę.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Jesteśmy za taką poprawką. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Mamy propozycję, żeby uzupełnić sprawozdanie podkomisji o art. 3a o treści przedstawionej przez panią przewodniczącą Skowrońską. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że przyjęliśmy tę propozycję. W takim razie art. 3a został dołączony.

Przystępujemy zatem do art. 4, w którym są dwie zmiany.

Zmiana 1. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia zmiany 1. w art. 4? ... To bardzo proszę, kto? Pan przewodniczący Łopata.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Jeśli chodzi o zmianę 1., nie ma poprawek. Chyba nikt nie zgłosił poprawki do zmiany 1. w art. 4.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pani przewodnicząca Skowrońska przytrzymała mnie tutaj.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Rozumiem. Jeśli już, to zgłoszę ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Sekunda, przyjmujemy zmianę 1., jeśli nie ma ... Jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia zmiany 1. Rozumiem, że nie ma poprawek? Pani przewodnicząca nie ma poprawek do zmiany 1. Biuro Legislacyjne?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Wydaje się, panie przewodniczący, że ta poprawka, która została zgłoszona przez panią przewodniczącą, mogłaby być pierwszą zmianą w tym artykule dlatego, że dotyczy art. 5 pkt 10). Następne zmiany dotyczą art. 5 pkt 15), więc możemy w tej chwili rozpatrzyć tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze. Mamy poprawkę zgłoszoną przez panią przewodniczącą Skowrońską do art. 5 pkt 10). I to jest właśnie przedmiotem zmiany 1. To bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Chciałabym na wstępie poinformować, że tożsamą poprawkę w tym zakresie zgłosił pan przewodniczący Łopata.

Informujemy, że w tym zakresie proponujemy, aby zapis miał następujące brzmienie, że stopa oprocentowania kredytu, stopa oprocentowania jest wyrażona jako stałe lub zmienne oprocentowanie stosownie do wypłaconej kwoty na podstawie umowy o kredyt w stosunku rocznym. W dotychczasowym brzmieniu mowa jest o udostępnionej kwocie. Proponujemy: „wypłaconej kwoty”, bo tylko w ten sposób implementujemy dyrek-

tywę wskazaną w uzasadnieniu, które państwo otrzymali. To jest dyrektywa 2008/48/WE w sprawie kredytu konsumenckiego. To ma jak najbardziej logiczne uzasadnienie w systematyce i w obowiązujących przepisach prawa. Oprocentowanie związane jest z kwotą, która jest wypłacona a nie – udostępniona. Przykładem są karty o określonym limicie. Oprocentowanie dotyczy tylko kwoty wypłaconej. Tak samo w przypadku kredytów w rachunku kredytowym, to nie dotyczy udostępnionej kwoty kredytu tylko tej, która została wypłacona kredytobiorcy.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że obie poprawki, również poprawka pana posła Łopaty, zmierzają w takim kierunku, żeby skreślić dotychczasową treść art. 5 pkt 10) i zastąpić ją tym jednobrzmiącym stwierdzeniem o stopach procentowych?

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak. Oponując jak gdyby, że nie ma poprawki do zmiany 1., inaczej widziałem usytuowanie, ale podzielam pogląd pani mecenas, że chyba tutaj byłoby lepiej, dlatego ... Ale poprawka jest tożsama. To jest tłumaczenie wprost dyrektywy unijnej.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Ale czy nie potrzebujemy tu nowej zmiany, bo dotyczy to ...?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Panie przewodniczący, będzie to pierwsza zmiana.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pierwsza zmiana, bo dotyczy to pkt 10).

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Będzie ona dotyczyła art. 5 pkt 10).

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

A druga zmiana będzie dotyczyła ...

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Przenujemy.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, właśnie. Nie ma sprzeciwu? W takim razie rozumiem, że Wysoka Komisja przyjmuje poprawkę zaproponowaną przez panią przewodniczącą Skowrońską i pana przewodniczącego Łopatę dotyczącą art. 5 pkt 10).

Teraz chciałem zapytać, czy są uwagi do dotychczasowej zmiany 1., która będzie zmianą 2.? Ona odnosi się do wyrazów „ocena ryzyka kredytowego”, które zastępuje się odpowiednio. Pan przewodniczący Janczyk.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Tak, panie przewodniczący, zgłaszamy sprzeciw. Będę prosił o głosowanie dlatego, że to jest istotna zmiana tej ustawy, tak naprawdę – najistotniejsza.

Przypominam, że tak naprawdę ona spowoduje rewolucję na rynku tych usług w obszarze kredytów i pożyczek udzielanych przez instytucje bankowe i instytucje niepodlegające nadzorowi bankowemu. Spowoduje konieczność badania zdolności kredytowej.

Muszę powiedzieć państwu, że wszyscy chcielibyśmy, żeby osoby, które pożyczają pieniądze, miały zdolność kredytową, żeby dysponowały taką zdolnością w sposób niekończący się, natomiast życie jest bardziej skomplikowane i ta zmiana spowoduje zepchnięcie na margines usług kredytowych i pożyczkowych wielu osób w naszym kraju, po pierwsze – w moim rozumieniu – tych, które są zapisane w bazach BIK, Biurach Informacji Kredytowej, ale też wiele innych osób, które dzisiaj posiadając majątek, ale nie posiadając na przykład bieżącej płynności kredytowej, zdolności kredytowej, mogły korzystać z usług kredytowych i pożyczkowych a po tych zmianach, po tej noweli, ta możliwość zostanie im ograniczona lub zahamowana i zatrzymana. To spowoduje zwiększenie kosztów obsługi tego typu produktów. Spowoduje również, że one dla wielu osób staną się niedostępne. Te osoby zostaną zepchnięte do szarej strefy i na rynek nienadzorowany,

bo do tej pory była taka zasada, że podmioty, które dysponowały – na przykład – własnym kapitałem, udzielały kredytów, akceptując wyższy stopień ryzyka. Jeśli te przepisy tak uszczelnimy, to wypchniemy te osoby z rynku regulowanego.

Nie dziwię się bankom i bankom spółdzielczym i mam pełną świadomość tego, że pan poseł Łopata zgłosił projekt, który częściowo jednak pozostawił furtkę dla dotychczasowych podmiotów umożliwiającą jednak udzielanie dalej tych kredytów, ale nie dla wszystkich. Nasze obawy idą w tym kierunku, że taka skromna zmiana może spowodować ... Ona rzeczywiście poprawi portfele tych, którzy znajdują na rynku klientów, którzy są młodzi, piękni i bogaci i będą świadczyć im usługi w tym bezpiecznym sektorze, w tej bezpiecznej części sektora, natomiast zepchnie na margines i ustanowi konieczność zaciągania zobowiązań na o wiele gorszych warunkach dla wielu, wielu, nie boję się tego powiedzieć, myślę, że nawet nie setek tysięcy ale więcej obywateli naszego kraju, dlatego nie akceptujemy tej zmiany.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z wnioskodawców mógłby mi wyjaśnić, panie pośle, bo usłyszeliśmy tutaj jakby sprzeciw wobec tego akurat fragmentu, tej propozycji, aby zamienić pojęcie „ocena ryzyka kredytowego” wyrazami „ocena zdolności kredytowej” z uzasadnieniem takim, że to oznacza zwiększenie rygoryzmu całego tego procesu, co może powodować wykluczenie czy zmniejszenie skali udzielanych kredytów. Panie pośle, czy mógłbym prosić o wyjaśnienie?

Poseł Jan Łopata (PSL):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dlaczego to robimy?

Poseł Jan Łopata (PSL):

... z projektu, który w imieniu wnioskodawców wniosłem pod obrady Sejmu i Komisji, tak na dobrą sprawę najistotniejszym elementem został ten zapis. Pozostałe zaproponowane w pracach podkomisji zmiany są dość istotne, ale uznając, że zapis o badaniu zdolności kredytowej jest na tyle istotną zmianą, że może ten rynek ucywilizować (nie boję się tego słowa powiedzieć) również my pracujemy nad nim.

Absolutnie nie podzielam poglądu, który przed chwilą wyraził pan przewodniczący Janczyk, dlatego, że cała filozofia polega na tym, że ocena ryzyka kredytowego nie ma nic wspólnego z oceną zdolności kredytowej potencjalnego kredytobiorcy, a przypadki, o których słyszymy codziennie (dzisiaj rano też Internet jest pełen informacji o tych kredytobiorcach, którzy zostali w jakiś sposób właśnie oszukani, których zdolności kredytowej nie badano) to są wielkie tragedie. Ze zdumieniem słuchałem tej argumentacji, bo to jest obrona... Stworzyliśmy ten projekt w obronie konsumentów a nie instytucji. Ta argumentacja idąca niby w obronie konsumentów, którzy na tę chwilę nie mają zdolności kredytowej, jak pan przewodniczący tłumaczył, absolutnie nie ma z logiką wiele wspólnego. Mówię to uczciwie. To wpędza w jeszcze większe kłopoty konsumentów przede wszystkim a nie kredytodawców czy pożyczkodawców. Więc absolutnie mój sprzeciw przeciwko zmianie tego zapisu zaproponowanego przez nas.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan przewodniczący Janczyk podniósł interesującą sprawę związaną z udzielaniem kredytów na rynku, chcę powiedzieć, na tym rynku nienadzorowanym. Nam albo wnioskodawcom – tak odczytywaliśmy intencje – chodziło o to, aby nie było przekredytowania, aby informacje były udostępniane albo aby wykazywano, jakie zobowiązania osoba, która ubiega się o kredyt, zaciągnęła tak, aby można było przeprowadzić ocenę zdolności kredytowej a więc ocenić czy kogoś przychody, dochody dają gwarancję terminowej spłaty zobowiązania.

Czym innym jest – myślę, że pan poseł zwrócił uwagę na interesujący problem – jak ma się zachować kredytodawca, jeżeli nie ma zdolności kredytowej a jest zabezpieczenie majątkowe lub inna forma zabezpieczenia. To jest rzecz interesująca. Na Komisję Nadzoru Finansowego nałożyliśmy zobowiązania dotyczące wydawania rekomendacji. Podmioty są zobowiązane do ich przestrzegania, udzielania bezpiecznych kredytów, prowadzenia bezpiecznej działalności zapewniającej gwarancję depozytów. Myślę, że – jeżeli pan przewodniczący dzisiaj ten problem podniósł – byłoby interesujące, żeby podkomisja przeprowadziła taką dyskusję czy zajęła się takim problemem, oceniając rynek, występowanie tego zjawiska, szukając możliwości niewykluczania podmiotów, które chciałyby zaciągnąć takie zobowiązanie.

Pan przewodniczący Łopata bardzo mocno zaakcentował, że w tym przypadku albo w tej szczególnej sytuacji, w której przygotowywany był ten przepis, chodziło o to, by jak najbezpieczniej na tym rynku czuł się konsument. Jaka w tym przypadku to ma przyjąć formułę, jak bezpiecznie ma funkcjonować na rynku osoba, która zaciąga zobowiązanie, która składa depozyt i jakie są obowiązki po stronie nadzoru? Mówimy o pełnym rynku, również nieregulowanym. Mam taką prośbę, panie przewodniczący (mówię do pana przewodniczącego Janczyka), kiedy będziemy ustalali tematy posiedzeń podkomisji, abyśmy tym problemem zajęli się w dyskusji. Jeżeli będą uwagi czy wnioski z tej dyskusji, to przedstawimy je na ręce prezydium Komisji. W tym przypadku złożyliśmy podobną poprawkę, czyli tożsamą poprawkę i za nią jesteśmy.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy mógłbym w tej sprawie poprosić o opinię Ministra Finansów? Panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, generalnie stanowisko Ministra Finansów w sprawie tej zmiany jest pozytywne.

Ona, po pierwsze, doprecyzowuje terminologię i ujednocila zgodnie z wymogami dyrektywy, która wyraźnie wskazuje, że przede wszystkim trzeba oceniać zdolność kredytową, natomiast jest pewna różnica. Udzielenie kredytu czy pożyczki jest uzależnione od zdolności kredytowej jedynie w odniesieniu do banków. Tutaj jest taki wymóg formalny, że jeżeli nie ma takiej zdolności kredytowej, to bank nie powinien w ogóle rozpatrywać pozytywnie takiego wniosku. Inne natomiast instytucje, które działają na innych zasadach, korzystając z własnych kapitałów, pomimo tego, że tej zdolności kredytowej może nie być, mogą uznać, że ryzyko jest wystarczająco niskie i mogą takiej pożyczki udzielić. Tak. I w związku z tym nie ma jakby zagrożenia, że ta zmiana w sposób zasadniczy zmieni warunki funkcjonowania generalnie rynku pożyczkowego. Natomiast, oczywiście, pozytywnym elementem będzie to, że w pewnym sensie ucywilizuje zasady udzielania takich pożyczek i zmniejszy ryzyko tak zwanych złych kredytów, które są udzielane bez względu na to, jaka jest kondycja finansowa kredytobiorcy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Janczyk.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, postaram się bardzo krótko, ale pan minister upewnił mnie tutaj w tym, że obawy są uzasadnione, bo oto mamy taką sytuację, że klienci, którzy do tej pory funkcjonowali w nadzorowanym sektorze, przy pomocy tych zmian zostaną z tego sektora wypchnięci.

Ryzyko kredytowe pozwalało na udzielanie tym osobom pożyczek i kredytów po przeprowadzeniu analizy portfela takiej czy innej instytucji funkcjonującej w obszarze rynku nadzorowanego i akceptację podniesionego ryzyka w odniesieniu do części klientów, zapewne nie wszystkich, ale jakiejś tam części portfela, części statystycznej klientów. Dzisiaj, po tych zmianach, te osoby zostaną wypchnięte z rynku regulowanego w sposób bezpowrotny i zostaną, rzeczywiście, skierowane jako klienci do instytucji parabankowych. Rzeczywiście, być może poprawi się portfel instytucji nadzorowanych (podziela

ten pogląd) natomiast moją troską objęte są osoby, które zostaną być może w jeszcze większym stopniu i w większej liczbie zepchnięte do sektora nienadzorowanego a, jako żywo, ta ustawa ambitnie w zamiarach tworzona nie przyjęła takich rozwiązań, które by zabezpieczyły klientów instytucji parabankowych i obszaru *shadow banking* przed tym, co jest plagą w tym obszarze i co jest najgroźniejsze i na co naprawdę narzekają nasi i obywatele i konsumenci, to znaczy, naliczanie (prowizji, opłat i karnych odsetek za nieregularne wpłaty) do tysiący procent. W tym sensie martwi mnie to, że ten ambitny projekt do tego obszaru w ogóle się nie odniósł, natomiast – rzeczywiście – postanowił usystematyzować ten obszar nadzorowany. To nie budzi żadnych jak gdyby kontrowersji z mojej strony. Tak jest, tylko że wydaje mi się, że ten obszar nadzorowany, funkcjonując do tej pory na tych zasadach, był w stanie sobie radzić przynajmniej z częścią tego segmentu ... Tak, ale co do pozostałej mam tutaj pewność, że cała Komisja Finansów i rząd, ... Są tutaj deklaracje, że czekamy na ten projekt rządowy, bo tu nikt nikogo po aferze Amber Gold nie zwolni od przyniesienia takich zasadniczych rozwiązań w tej sferze.

Szanowni państwo, jeszcze jedno zdanie, bo jest tutaj na sali pan prezes Związku Banków Polskich, który, pamiętam doskonale, zapewniał mnie, że tak naprawdę nawet wejście w życie tej ustawy nie ograniczy bankom na zasadach Prawa bankowego możliwości udzielania kredytów w sytuacji, kiedy te osoby nie mają zdolności kredytowej, ale to zdecydowanie zmienia atmosferę, bo nawet jeżeli zapisy Prawa bankowego pozwolą jeszcze komuś pożyczyć, to nie będą to statystycznie duże ilości osób. Rezygnujemy więc z pewnej tradycji działania w tym obszarze i to mnie bardzo niepokoi, to mnie bardzo martwi w trosce o naszych obywateli.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze jedno zdanie pan przewodniczący Łopata.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Jedno zdanie, jeśli można. Otóż, rzeczywiście, nie zajęliśmy się tym problemem, o którym pan przewodniczący Janczyk mówi, tych wielkich odsetek, kosztów i całego właśnie ciągu kosztów kredytów, bo też nie do końca to było naszym zadaniem. Zdając sobie sprawę z trudności materii (zauważcie państwo, złożyliśmy projekt 14 września 2012 r., proszę zobaczyć na numer druku, to było rok temu, to było więc bezpośrednio po aferze Amber Gold)... Myślę, że było wystarczająco dużo czasu. Był też czas wyznaczony przez pana przewodniczącego podkomisji na składanie ewentualnych poprawek. Był na to wszystko czas.

Nadal uznajemy, że nasza propozycja jest aktualna. Chociażby właśnie dlatego z punktu widzenia takiej praktyki, bo klient niemający zdolności kredytowej idący do banku nie otrzymuje kredytu i natychmiast trafia do tych instytucji parabankowych i wszelkich innych instytucji, bo tam jest ocena ryzyka, ale – nie ryzyka klienta tylko ryzyka tej instytucji. Zauważmy tę różnicę. Poza tym w sposób jednoznaczny pozostawienie zapisu tego przepisu łamie wprost intencje i dyrektywę 2008/48 Wspólnoty Europejskiej, więc wydaje mi się, że tutaj dyskutujemy nad czymś w intencjach być może chwalebny, ale jak przełożymy to na praktykę, to na pewno działającym przeciwko konsumentom.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pan prezes Bańka, Związek Banków Polskich, bardzo proszę.

Wiceprezes Związku Banków Polskich Jerzy Bańka:

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję. Szanowni państwo, dla sektora bankowego, dla sektora regulowanego, czyli dla banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, ta zmiana jest całkowicie neutralna, ponieważ ustawa – Prawo bankowe a także ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych zakazuje – jest to zakaz publicznoprawny – udzielania kredytu osobie, która nie posiada zdolności kredytowej. Jest kategoriyczny zakaz. Ta zmiana zatem w żaden sposób nie może wywołać odpływu potencjalnych klientów bankowych do sfery instytucji pożyczkowych. Jednakże,

w naszej ocenie, jest to minimum regulacyjne, które jest konieczne, aby chociaż symbolicznie ograniczyć skutki zjawiska tak zwanego arbitrażu regulacyjnego, który w Polsce spowodował od co najmniej kilku lat wypchnięcie co najmniej kilkuset tysięcy klientów banków właśnie do sektora pozabankowego, gdzie żadne normy w zakresie ostrożnego pożyczania nie były przestrzegane. Jest to dramat wielu tysięcy rodzin, bo w niektórych przypadkach, kiedy ojciec rodziny zapożyczył się w takiej firmie, skutki tego nadmiernego zadłużenia, popadnięcia w spiralę zadłużenia ponosi cała rodzina.

Ta zmiana zatem nie ograniczy całkowicie w sensie formalnoprawnym możliwości udzielania przez firmy pożyczkowe owych pożyczek osobom nieposiadającym zdolności kredytowej, jednakże jest sygnalizacją także dla samej firmy pożyczkowej, że wchodzi w obszar podwyższonego ryzyka, co – oczywiście – musi znaleźć odzwierciedlenie przy podejmowaniu decyzji. Szczególnie ma to w Polsce duże znaczenie ze względu na brak przyjaznych regulacji w zakresie tak zwanej upadłości konsumenckiej czy też braku przyjaznych konsumentom przepisów o restrukturyzacji zadłużenia. Zatem ta zmiana służy wyłącznie konsumentom i ich rodzinom.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Proponuję zamknąć dyskusję i głosować. Rozumiem, że pan przewodniczący podtrzymuje sprzeciw wobec tej zmiany polegającej na zastąpieniu wyrazów „ocena ryzyka” wyrazami „ocena zdolności kredytowej”, tak? Poproszę sekretariat o pomoc. Kto z członków Komisji jest za przyjęciem zmiany 1. w oryginalnym brzmieniu, proszę o podniesienie ręki. Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Dziękuję bardzo. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję.

14 głosów za, 5 przeciw, 1 wstrzymujący. Stwierdzam, że Komisja przyjęła zmianę 1.

Nawiasem mówiąc, gdybym – panie prezesie – udzielił panu wcześniej głosu, to być może niepotrzebna byłaby ta dyskusja, która chyba – rzeczywiście – wynikała jakby z niepełnej informacji.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Nie sędzę, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak? Dobrze. Przystępujemy teraz do rozpatrywania zmiany 2., która już jest zmianą 3., żeby o tym pamiętać. Są poprawki, tak?

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak. Chciałbym zgłosić dwie poprawki.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo proszę.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Mianowicie w zmianie 3. wedle nowej systematyki w art. 9 proponujemy nadać inne brzmienie ust. 2, mianowicie takie:

„2. Ocena zdolności kredytowej dokonywana jest na podstawie informacji uzyskanych od konsumenta lub na podstawie informacji pozyskanych z odpowiednich baz danych.”.

I kropka. Tu kończy się ust. 2. To, mówiąc szczerze, trochę na wniosek i w wyniku dyskusji, która odbyła się na podkomisji i na wniosek GIODO z taką poprawką występujemy, choć – mówiąc szczerze – wczoraj procedowaliśmy ustawę bardziej wchodzącą w sferę tajemnicy różnej, ustawę o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych, i aktywności GIODO w tym obszarze nie widziałem tak dużej i znaczącej, jak przy tej ustawie, ale godzimy się z tą intencją. Uznajemy, że jest dobra i zgłaszamy taką propozycję poprawki.

Jeśli można, to od razu proponowałbym może... Albo nie, bo może będzie dyskusja.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Poproszę o opinię rządu w sprawie tej poprawki polegającej na skróceniu tego ust. 2, na skreśleniu tej dalszej części.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, generalnie rząd jest za zaproponowaną poprawką. Chcielibyśmy tylko troszeczkę skrócić tę wykreślaną część. Chcielibyśmy, żeby po wyrazach „odpowiednich baz danych” zostały wyrazy „lub zbiorów danych kredytodawcy”. Chodzi o to, żeby przy tej ocenie ryzyka mógł korzystać z własnych informacji, z własnych baz danych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Ale czy te bazy danych nie obejmują również baz danych ...

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Nie, bo to są bazy danych zewnętrzne, natomiast tu chodzi ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

... o jego wewnętrzne.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

... o to, że on ma jeszcze swoje własne.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Czyli mógłby przynieść sam ...

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Tak, byłoby to dziwne, gdyby nie mógł korzystać ze swoich własnych informacji, które ma dostępne, na temat danego podmiotu.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak, trzeba to zweryfikować.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Czyli po wyrazach „odpowiednich baz danych” dodalibyśmy „lub baz danych kredytodawcy”?

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

...„zbiorów danych kredytodawcy”.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

„zbiorów danych kredytodawcy”.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Tak.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pani mecenas?

Legislator Elżbieta Witeczak-Bielecka:

Nie mamy uwag.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak? Dobrze. Czy jest sprzeciw wobec...? Chwileczkę, dobrze. Czy jest jakaś inna poprawka? Przepraszam, rozumiem, że w sprawie ust. 2 nie ma dalszych uwag.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Nie ma.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze. W takim razie, panie pośle, poproszę o drugą poprawkę do zmiany 2. w tym artykule.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Też w trakcie dyskusji uznając, że wnioskodawcy mają rację, chcieliśmy zaproponować skreślenie czy może przywrócenie zapisu ust. 4 w art. 9 w dotychczasowym brzmieniu, czyli skreślenie dotychczasowego przez nas proponowanego zapisu art. 4 ust. 9. Spowoduje to przywrócenie poprzedniego zapisu.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Jeszcze raz. Mamy tutaj sprawozdanie podkomisji, w którym jest pkt 4).

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Jaka jest propozycja?

Poseł Jan Łopata (PSL):

Wykreślenie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Wykreślić. Ten pkt 4) dotyczy tego, o czym mówił pan prezes Bańka, że ocena zdolności kredytowej odbywa się zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe. Tego ma nie być?

Poseł Jan Łopata (PSL):

W art. 9 ust. 4 brzmi dzisiaj tak:

„4. Jeżeli kredytodawcą jest bank albo instytucja ustawowo upoważniona do udzielania kredytów, ocena zdolności kredytowej dokonywana jest zgodnie z przepisami ustawy z 29 sierpnia 1997 – Prawo bankowe, oraz innych obowiązujących regulacji”.

To zostało skrytykowane na posiedzeniu podkomisji. Instytucje takie, jak SKOK, miały zastrzeżenia i dlatego proponujemy to wykreślić.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bo to jest zawarte już w przepisach ustawy – Prawo bankowe.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak. Pani mecenas chciała zabrać głos.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Króciutko, bo tu jest tylko kwestia, że poprawka zmierza do skreślenia ust. 4 w art. 9, ale w sprawozdaniu, natomiast pozostaje ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Właśnie chcę się dowiedzieć, czy w oryginalnym ...

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

... ust. 4 w art. 9. On wówczas pozostałby.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Ale na czym polega zmiana?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Jest zasadnicza dlatego, że w art. 9 w ust. 4 w ogóle nie ma mowy o instytucjach ustawowo upoważnionych do udzielania kredytów. Dotyczy on tylko ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Banków.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Banków i SKOK.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

... banków, natomiast w sprawozdaniu mowa jest właśnie o instytucjach ustawowo upoważnionych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Wydaje się, że w dotychczasowych przepisach ustawy – Prawo bankowe, występują wszystkie rygory związane z przeprowadzeniem oceny zdolności kredytowej i ten przepis jest zbędny.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Nie, istotne jest raczej to, o czym mówiła pani mecenas.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę włączyć mikrofon.

Radca prawny Ministerstwa Finansów Teresa Olszówka:

Teresa Olszówka, radca prawny Ministerstwa Finansów.

Pozwolę sobie prawniczo zwrócić uwagę, że w Prawie bankowym mamy zapis art. 78a, który odsyła do stosowania ustawy o kredycie konsumenckim w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie, ale ponieważ ustawa o kredycie konsumenckim dotyczy jednak zasad udzielania kredytu konsumenckiego przez wszystkich kredytodawców, w tym również przez banki, powstaje wątpliwość, czy w zakresie kredytu konsumenckiego to milczenie ustawy w zakresie rygorów dokonywania oceny zdolności kredytowej i powiązania z możliwością udzielenia kredytu konsumenckiego obowiązuje nadal bank, bo pod pojęciem kredytodawcy ustawa o kredycie konsumenckim rozumie również bank. Ten przepis został świadomie wprowadzony, jak rozumiem, żeby przesądzić jednoznacznie, że w zakresie, w jakim bank udziela kredytu konsumenckiego, brak powiązania z rygozem uzależnienia ze zdolnością kredytową dla udzielenia kredytu konsumenckiego jest przesądzający i jest, w mojej ocenie, zasadny. Jego usunięcie mogłoby powodować wątpliwości co do istnienia nadal tych rygorów.

Taka sugestia prawnicza.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Poproszę więc o opinię prawną. Rozumiem, że będziemy mieli jakby powtórzenie, bo tu chodzi o art. 9 w ustawie o kredycie konsumenckim, prawda? Czy w tej ustawie, w ustawie o kredycie konsumenckim, jest art. 4, przepraszam – art. 9 ust. 4? Czy on jest dokładnie w tym brzmieniu?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Odczytam, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, proszę odczytać.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Ust. 4 obowiązujący.

„4. Jeżeli kredytodawcą jest bank, ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z ust. 1-3 (czyli ustawy o kredycie konsumenckim) przy uwzględnieniu art. 70 ustawy – Prawo bankowe”.

A więc art. 70 dotyczy właśnie oceny zdolności kredytowej.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Rozumiem. Propozycja pana posła jest taka, żeby to brzmienie pozostało.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak, dokładnie.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Rozumiem, że stanowisko rządu jest takie, żeby to ... pozostało. Dobrze. Pan poseł Kowalczyk.

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Panie przewodniczący, mam wątpliwość, czy skreślenie ust. 4 w sprawozdaniu podkomisji w kontekście całej zmiany 2, gdzie mowa jest o tym, że art. 9 otrzymuje brzmienie, jeżeli nie będzie tego ust. 4, przypadkiem nie będzie oznaczać, że w sposób automatyczny skreślamy również starą wersję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

To jest kwestia redakcji. Oczywiście, ma pan rację. Pani mecenas wyjaśni, jak możemy się uporać z tym technicznym problemem.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

To jest kwestia odpowiedniego sposobu technicznego. Oczywiście, będzie to wyglądało tak, że w art. 9 ust. 1-3 otrzymują brzmienie, co będzie oznaczało, że ust. 4 pozostaje w brzmieniu dotychczasowym.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak. Pan prezes?

Wiceprezes ZBP Jerzy Bańka:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, sprawa jest dużo bardziej skomplikowana i prosiłbym o ponowne spojrzenie na aktualne brzmienie ustawy. Tam pozostaje ocena ryzyka kredytowego, którą przed chwilą wykreśliśmy. Zatem przyjęcie w tym brzmieniu tej zmiany spowodowałoby taki oto skutek, że banki nie musiałyby badać zdolności kredytowej, tylko oceniać ryzyko kredytowe a intencją pani przewodniczącej, jak zrozumiałem, było całkowite wykreślenie ust. 4 jako tak zwanego *superfluum* ustawowego, czyli zbędnej regulacji, bo ta regulacja jest w ustawie – Prawo bankowe i ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, czyli *obligo* badania zdolności kredytowej. Konkludując zatem – gdyby pozostawić zapis, który w tej chwili jest w obowiązującej ustawie, sytuacja banków paradoksalnie poprawiłaby się, bo byłby zniesiony wymóg badania zdolności kredytowej. Proszę spojrzeć na aktualne brzmienie ust. 4 w ustawie o kredycie konsumenckim.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Jeśli można, panie przewodniczący. Rzeczywiście, pan prezes ma rację, że tutaj nie doszłoby do zmiany tej terminologii. Pozostałaby ocena ryzyka. Jest pytanie, czy zamiana terminologii nie byłaby także właściwa?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Przepraszam, jeszcze raz. Obecnie obowiązujący ust. 4 w art. 9 ustawy o kredycie konsumenckim mówi o ryzyku czy o zdolności?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

W obowiązującym, mówi się o ryzyku.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Nie, nie skreśla się tego artykułu. Skreśla się tylko ust. 4 w sprawozdaniu a nie w ustawie. Ale w ustawie wymagana jest w takim razie korekta: zastąpienie wyrazów „ocena ryzyka” wyrazami „ocena zdolności kredytowej”. Czy ktoś zgłasza taką poprawkę?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Panie przewodniczący, ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Panie przewodniczący, zgoda. Tutaj trzeba by było zmienić terminologię, natomiast pan prezes wskazuje w tym momencie na zbędność w ogóle tego ust. 4. Ja natomiast mam inną wątpliwość, czy nie będzie wątpliwości interpretacyjnych: przepis był – wyrzucamy go.

Wiceprezes Związku Banków Polskich Jerzy Bańka:

Ale kredyt konsumencki jest także kredytem w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę państwa, dobrze, nie będziemy sprawdzać, czy ustawa – Prawo bankowe, zawiera to wszystko. Nie wchodźmy za daleko w tę materię. Być może jest to *superfluum* a być może jednak tak, jak pani mówi, będzie taka interpretacja, że w nowelizacji usunęliśmy po prostu obowiązek ...

Poseł Jan Łopata (PSL):

Jeśli można, jedno ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Sekundę, państwo przewodniczący. Chciałem jeszcze poprosić, bo mamy jeszcze przedstawiciela Komisji Nadzoru Finansowego, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego Arkadiusz Famirski:

Dzień dobry. Arkadiusz Famirski, Komisja Nadzoru Finansowego, wicedyrektor Departamentu Prawnego.

Nie możemy się zgodzić z tym, co proponuje Związek Banków Polskich. Ten przepis jest na pewno potrzebny. Jeżeli go skreślimy, pojawi się wątpliwość, czy bank ma obowiązek uzależniania udzielania kredytu konsumenckiego od posiadania przez wnioskodawcę zdolności kredytowej, więc ten przepis na pewno jest potrzebny. Jediną zmianą legislacyjną, jakiej trzeba tutaj dokonać, jest – oczywiście – zastąpienie wyrazów „ocena ryzyka” wyrazami „ocena zdolności”.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz, że ten przepis powinniśmy jednak na wszelki wypadek doprecyzować, wskazując na to, że również spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe mają obowiązek uzależniania udzielania kredytu od posiadania zdolności kredytowej. Prosilibyśmy o wprowadzenie takiego uzupełnienia, żeby też wyeliminować wątpliwości...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Przepraszam, ale w tej fazie to muszą być poprawki zgłoszone przez posłów, panie dyrektorze. Do tego możemy wrócić na dalszych etapach prac legislacyjnych. W tej sprawie mamy zapis art. 4, w którym rozumiem, jest bank albo instytucja ... Tylko bank? W oryginale jest tylko bank? Dobrze. Jeżeli chodzi o zastąpienie wyrazów... Może pan?

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący. Wydaje nam się, że gdyby zachować ust. 4 ze sprawozdania podkomisji, zastępując wyrazy „zgodnie z przepisami ...” wyrazami „zgodnie z art. 70 ustawy – Prawo bankowe”, tak, jak w tej chwili brzmi ten ust. 4 zaproponowany przez podkomisję, to osiągnęlibyśmy taki cel, jaki zamierzamy. To jest najkrótsza droga do dokonania tych zmian, o które nam chodzi.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Ale to oznaczałoby, że zastąpilibyśmy obecny ust. 4 ustępem, w którym są wyrazy „inne instytucje upoważnione do udzielania kredytów”, tak?

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Czyli spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

...czyli spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Ale mamy propozycję wnioskodawców, żeby właśnie nie dokonywać żadnych zmian. Czy wnioskodawca przychyliłby się do tego?

Poseł Jan Łopata (PSL):

To wymaga jeszcze pewnie jakiejś dyskusji. Nie wiem tak *ad hoc*.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Nie, broń Boże, żadnych dyskusji.

Poseł Jan Łopata (PSL):

Jeśli, to nie miałbym nic przeciwko, gdyby był jeszcze problem, panie przewodniczący, zapisu „zdolności kredytowej” czy też „ryzyka”, to może by uzupełnić w zmianie 1, gdzie w wielu miejscach zmieniamy, o czym dyskutowaliśmy tu przed chwilą, te wyrazy „ryzyko kredytowe” na wyrazy „ocena zdolności kredytowej”, dopisując ten art. 9 ust. 4. Pewnie też moglibyśmy zmienić ten zapis, ale jeśli chodzi o samą treść ust. 4 – jeśli pan minister uznaje, że byłoby

to lepsze – to, jako przedstawiciel wnioskodawców przychylam się do tego. Może, rzeczywiście, w ten sposób najkrócej osiągnęlibyśmy zamierzony efekt.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pani mecenas?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Panie przewodniczący, z punktu widzenia zasad techniki – raczej nie. Proponowalibyśmy zmodyfikować ust. 4 dlatego, że dokonujemy zmiany w art. 9 i ona powinna zostać tutaj kompleksowo umieszczona. Jest tylko kwestia, czy państwo chcecie zmienić tylko ten termin i zachować obowiązujące brzmienie w pozostałym zakresie czyli wyrazy „ocena ryzyka kredytowego” zastąpić wyrazami „ocena zdolności”, czy idziemy dalej i wtedy oczywiście jest sprawa tych instytucji ustawowo upoważnionych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Myślę, że propozycja pana ministra idzie we właściwym kierunku. Powinniśmy chyba ... Wracamy jakby częściowo do pierwotnej propozycji podkomisji. Treść ust. 4 byłaby następująca:

„4. Jeżeli kredytodawcą jest bank albo instytucja ustawowo upoważniona do udzielania kredytów, ocena zdolności kredytowej dokonywana jest zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia – Prawo bankowe, oraz innych regulacji obowiązujących te podmioty z uwzględnieniem ust. 1-3 niniejszego artykułu”.

Tak. Co trzeba?

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Trzeba zgłosić poprawkę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, bo mamy tutaj... Pani przewodniczący?

Poseł Jan Łopata (PSL):

Tak, oczywiście, przejmuję tę poprawkę. Za chwilę w takim razie wniesiemy ją.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze, w takim razie trzeba ją napisać. Chwilę poczekamy, aż poprawka zostanie zapisana i złożony zostanie pod nią podpis wnioskodawcy. A tymczasem jeszcze pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, pozwoliłam sobie złożyć poprawkę dotyczącą art. 14, 19, 23 ustawy o kredycie konsumenckim dotyczącą między innymi regulacji związanej z formularzem umowy kredytowej.

Zaproponowałam, aby dotychczas nieuregulowany termin ważności formularza został określony na jeden dzień roboczy. Dotychczas takiej regulacji nie mieliśmy. W tym zakresie jest to związane z ujednoczeniem terminów służących porównywaniu ofert. Zdecydowanie wydaje się łatwiejsze, że praktyce potencjalny klient będzie miał szansę porównania ofert różnych instytucji kredytowych. Brak tego terminu powodował różną interpretację czy niemożność porównywania oferty. W tym zakresie przy zmieniającym się rynku wtedy, kiedy mieliśmy na rynku długi okres obowiązywania stóp określanych przez Narodowy Bank Polski, które były podstawą do przedkładania różnych ofert przez banki, ta sprawa wydawała się dobrze uregulowana. Dzisiaj jednak, przy zmieniających się warunkach rynkowych dla porównania oferty, dla wskazania, jak długo podmiot jest związany propozycją z klientem, wydaje się, że jest potrzeba uregulowania tego terminu. Wskazałam ją na jeden dzień.

Myślę, że dla samego orientowania się na rynku nie ma to najmniejszego wpływu, ale dla porównania oferty przed związaniem się umową termin jednego dnia jest terminem wystarczającym.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, ale to oznacza dodanie chyba artykułu.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

To będą kolejne zmiany, panie przewodniczący, dotyczące art. 14, 19 i 23, w których oczywiście dodamy odpowiednio ust. 2.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Rozumiem, że jeżeli zgodzimy się z tą propozycją, z tą poprawką, to ona znajdzie się w art. 4 sprawozdania w zmianie 1.? Nie, zmiana 1. dotyczy, przepraszam, art. 5 ust. 10. Zmiana 1.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Tak.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Potem mamy zmianę 2. ...

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

... zbiorczą.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

... zbiorczą.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

A potem art. 9.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Potem art. 9, po którym będzie zmiana 4.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

Tak, zmiana 4, 5 i 6, bo musimy to rozbić. To są art. 14, 19 i ...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

I art. 23.

Legislator Elżbieta Witczak-Bielecka:

... i 23, więc będą trzy dodatkowe zmiany.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze, niech będą trzy dodatkowe zmiany. Myślałem, że można to zrobić w ramach jednej zmiany, ale dobrze, mogą być trzy dodatkowe. Dobrze, czy mamy w takim razie ... Jeszcze minuta. Panie ministrze, jakie jest stanowisko rządu w sprawie tego jednego dnia?

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Pozytywne.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, pozytywne?

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Wydaje się, że to dobry kompromis między kompletnym brakiem związania a wzięciem pod uwagę zmienności. Będzie jakaś tam pewność, ale dłuższy termin wydaje się stwarzać większe ryzyko takiej oferty dla banków.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Dobrze, chciałem więc zapytać, czy w sprawie tej ostatniej poprawki zgłoszonej przez panią przewodniczącą Skowrońską mówiącej o tym jednym dniu ważności formularza jest sprzeciw, żeby ją przyjąć jako kolejną zmianę w art. 4. Nie ma sprzeciwu.

W takim razie przyjęliśmy tę poprawkę.

Wracam teraz do poprawki, nad którą dyskutowaliśmy wcześniej. Pan poseł Łopata przedłożył nową wersję. Odczytywałem to.

„W art. 4 w pkt 2) w art. 9 w nadać brzmienie ust. 4:

„4. Jeżeli kredytodawcą jest bank albo instytucja ustawowo upoważniona do udzielania kredytów, ocena zdolności kredytowej dokonywana jest zgodnie z art. 70 ustawy

z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, oraz innych regulacji obowiązujących te podmioty z uwzględnieniem ust. 1-3 niniejszego artykułu”.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tego zapisu. Jest sprzeciw. To głosujemy. ...przerwę?

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Panie przewodniczący, poproszę o 5 minut przerwy.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Ogłaszam 5 minut przerwy.

[po przerwie]

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę państwa, zamykam posiedzenie Komisji z powodu braku kworum. O następnym terminie powiadomimy wszystkich w normalnym trybie.